

Dz.U. 2001 Nr 142 poz. 1593**OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
z dnia 7 listopada 2001 r.****w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o pracownikach samorządowych.**

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz.U. Nr 62, poz. 718 i z 2001 r. Nr 46, poz. 499) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. Nr 21, poz. 124), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:
 - 1) ustawą z dnia 21 czerwca 1990 r. o zmianie niektórych ustaw dotyczących samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 43, poz. 253),
 - 2) ustawą z dnia 30 czerwca 1994 r. o zmianie ustawy o pracownikach samorządowych (Dz.U. Nr 98, poz. 471),
 - 3) ustawą z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz.U. z 1997 r. Nr 9, poz. 43),
 - 4) ustawą z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz.U. Nr 28, poz. 153),
 - 5) ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 162, poz. 1118),
 - 6) ustawą z dnia 29 grudnia 1998 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrożeniem reformy ustrojowej państwa (Dz.U. Nr 162, poz. 1126),
 - 7) ustawą z dnia 21 stycznia 2000 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej (Dz.U. Nr 12, poz. 136 i Nr 122, poz. 1323),
 - 8) ustawą z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz.U. Nr 26, poz. 306),
 - 9) wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2000 r., sygn. akt K.35/99 (Dz.U. Nr 109, poz. 1165),
 - 10) ustawą z dnia 11 kwietnia 2001 r. o zmianie ustaw: o samorządzie gminnym, o samorządzie powiatowym, o samorządzie województwa, o administracji rządowej w województwie oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 45, poz. 497),
 - 11) ustawą z dnia 22 czerwca 2001 r. o zmianie ustawy o pracownikach samorządowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 89, poz. 971)i zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.
2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 5 ustawy z dnia 21 czerwca 1990 r. o zmianie niektórych ustaw dotyczących samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 43, poz. 253), który stanowi:
„Art. 5. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 27 maja 1990 r.”;
- 2) art. 2 i 3 ustawy z dnia 30 czerwca 1994 r. o zmianie ustawy o pracownikach samorządowych (Dz.U. Nr 98, poz. 471), które stanowią:
„Art. 2. Ustawa dotyczy także pracowników samorządowych zatrudnionych w ramach stosunku pracy na podstawie wyboru, z którymi stosunek pracy został nawiązany przed dniem 19 czerwca 1994 r.
Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;
- 3) art. 28 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz.U. z 1997 r. Nr 9, poz. 43), który stanowi:
„Art. 28. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z tym że przepis art. 11 wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.”;
- 4) art. 172 ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz.U. Nr 28, poz. 153), który stanowi:
„Art. 172. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 r., z wyjątkiem art. 167 i 168, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;
- 5) art. 196 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 162, poz. 1118), który stanowi:
„Art. 196. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 r., z tym że art. 182 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.”;
- 6) art. 38 ustawy z dnia 29 grudnia 1998 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrożeniem reformy ustrojowej państwa (Dz.U. Nr 162, poz. 1126), który stanowi:
„Art. 38. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.”;
- 7) art. 75 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej (Dz.U. Nr 12, poz. 136 i Nr 122, poz. 1323), który stanowi:
„Art. 75. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z wyjątkiem:
 - 1) art. 71, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1999 r.,
 - 2) art. 5 pkt 6 i 8, art. 8 pkt 3, art. 25 pkt 26 i art. 29 pkt 2, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 2000 r.,
 - 3) art. 24 pkt 6-10 i art. 41 pkt 2, które wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2000 r.,
 - 4) art. 63 ust. 2, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2000 r.,
 - 5) art. 2, art. 14 pkt 2 lit. a), c)-e), pkt 3, 4 i 5 lit. a), art. 15 pkt 10 lit. d), art. 26 pkt 1, art. 30 pkt 1, art. 39 pkt 1 lit. a), art. 40 pkt 2 lit. b), art. 46 pkt 1 i 3 i art. 62, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.,
 - 6) art. 25 pkt 20, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2001 r.,
 - 7) art. 46 pkt 2, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.”;

8) art. 30 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz.U. Nr 26, poz. 306), który stanowi:

„Art. 30. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie miesiąca od dnia jej ogłoszenia, z wyjątkiem art. 5 ust. 2 i 3 oraz art. 10 i 11, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r., oraz art. 18 w zakresie zmian określonych w pkt 3, a także art. 19, 20, 23 i 24, które wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.”;

9) art. 16 ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o zmianie ustaw: o samorządzie gminnym, o samorządzie powiatowym, o samorządzie województwa, o administracji rządowej w województwie oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 45, poz. 497), który stanowi:

„Art. 16. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z tym że:

1) art. 10 i art. 13 wchodzi w życie z dniem ogłoszenia,

2) przepis art. 25b ustawy, o której mowa w art. 1, ma zastosowanie do kadencji następujących po kadencji, w czasie której ustawa weszła w życie.”;

10) art. 7 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o zmianie ustawy o pracownikach samorządowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 89, poz. 971), który stanowi:

„Art. 7. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 6, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 30 maja 2001 r.”

MARSZAŁEK SEJMU

/-/ Marek Borowski

Załącznik do obwieszczenia Marszałka
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia 7 listopada 2001 r. (poz. 1593)

USTAWA
z dnia 22 marca 1990 r.

o pracownikach samorządowych.

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.¹⁾

Ustawa określa status prawny pracowników zatrudnionych w:

- 1) urzędzie marszałkowskim, wojewódzkich samorządowych jednostkach organizacyjnych,
 - 2) starostwie powiatowym, powiatowych jednostkach organizacyjnych,
 - 3) urzędzie gminy, w jednostkach pomocniczych gminy oraz w gminnych jednostkach i zakładach budżetowych,
 - 4) biurach (ich odpowiednikach) związków jednostek samorządu terytorialnego oraz zakładów budżetowych utworzonych przez te związki,
 - 5) biurach (ich odpowiednikach) jednostek administracyjnych jednostek samorządu terytorialnego
- zwanych dalej „pracownikami samorządowymi”, z zastrzeżeniem art. 1a.

Art. 1a.²⁾

Przepisów ustawy nie stosuje się do pracowników jednostek wymienionych w art. 1, których status prawny określają odrębne przepisy.

Art. 2.³⁾

Pracownicy samorządowi są zatrudniani:

- 1) na podstawie wyboru:
 - a) w urzędzie marszałkowskim: marszałek województwa, wiceprzewodniczący zarządu oraz pozostali członkowie zarządu województwa – jeżeli statut województwa tak stanowi,
 - b) w starostwie powiatowym: starosta, wicestarosta oraz pozostali członkowie zarządu powiatu – jeżeli statut powiatu tak stanowi, z tym że z członkami zarządu powiatu wybranymi spoza składu rady powiatu zawsze nawiązuje się stosunek pracy,
 - c) w urzędzie gminy: wójt, burmistrz, prezydent miasta, ich zastępcy, pozostali członkowie zarządu gminy – jeżeli statut gminy tak stanowi,

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 11 pkt 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1998 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrożeniem reformy ustrojowej państwa (Dz.U. Nr 162, poz. 1126), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r., i ze zmianą wprowadzoną przez art. 18 pkt 1 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej (Dz.U. Nr 12, poz. 136), która weszła w życie z dniem 23 lutego 2000 r.

²⁾ Dodany przez art. 18 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 1 jako druga.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 11 pkt 1 ustawy, wymienionej w przypisie 1 jako pierwsza.

- d) w związkach jednostek samorządu terytorialnego: przewodniczący zarządu związku i pozostali członkowie zarządu – jeżeli statut związku tak stanowi,
- 2) na podstawie mianowania: pracownicy zatrudniani na stanowiskach pracy określonych w statucie gminy bądź związku międzygminnego,
- 3) na podstawie powołania: sekretarz gminy, sekretarz powiatu, skarbnik gminy (główny księgowy budżetu), skarbnik powiatu (główny księgowy budżetu powiatu), skarbnik województwa (główny księgowy budżetu województwa),
- 4) na podstawie umowy o pracę: pozostali pracownicy samorządowi.

Rozdział 2

Nawiązanie, zmiana i rozwiązanie stosunku pracy

Art. 3.

1. Pracownikiem samorządowym może być osoba, która:
 - 1) jest obywatelem polskim,
 - 2) ma odpowiedni staż pracy i kwalifikacje,
 - 3) ukończyła 18 rok życia i ma pełną zdolność do czynności prawnych oraz korzysta z pełni praw publicznych,
 - 4) posiada stan zdrowia pozwalający na zatrudnienie na określonym stanowisku.
2. Do pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę nie stosuje się wymogów określonych w ust. 1 pkt 1 i 3.

Art. 4.⁴⁾

Czynności w sprawach z zakresu prawa pracy za podmioty określone w art. 1, zwane dalej „pracodawcami samorządowymi”, dokonują:

- 1)⁵⁾ organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego lub w zakresie ustalonym przez ten organ w odrębnej uchwale jego przewodniczący – wobec przewodniczącego zarządu tej jednostki – w formie uchwały, z zastrzeżeniem, że uchwała ta nie może obejmować prawa do ustalania przez przewodniczącego organu stanowiącego wynagrodzenia przewodniczących zarządów jednostek samorządu terytorialnego,
- 2) przewodniczący zarządu jednostki samorządu terytorialnego wobec członków zarządu tej jednostki,
- 3) przewodniczący zgromadzenia związku jednostek samorządu terytorialnego wobec członków zarządu tego związku,
- 4) w urzędzie jednostki samorządu terytorialnego – przewodniczący zarządu tej jednostki wobec pozostałych pracowników urzędu oraz wobec kierowników samorządowych jednostek organizacyjnych będących samodzielnymi pracodawcami samorządowymi innymi niż wymienieni w pkt 1-3,
- 5) kierownik jednostki organizacyjnej – za innego niż wymieniony w pkt 1-4 pracodawcę samorządowego.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 11 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 1 jako pierwsza.

⁵⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 6 ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o zmianie ustaw: o samorządzie gminnym, o samorządzie powiatowym, o samorządzie województwa, o administracji rządowej w województwie oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 45, poz. 497), która weszła w życie z dniem 30 maja 2001 r.

Art. 4a.⁶⁾

Akt mianowania pracownika samorządowego jest sporządzany w formie pisemnej i zawiera co najmniej:

- 1) nazwę pracodawcy samorządowego,
- 2) imię i nazwisko pracownika samorządowego,
- 3) datę nawiązania stosunku pracy,
- 4) określenie stanowiska pracy,
- 5) określenie wysokości i składników wynagrodzenia za pracę,
- 6) datę obowiązku podjęcia czynności służbowych,
- 7) podpis osoby dokonującej mianowania.

Art. 5.

Przed podjęciem pracy pracownik zatrudniony na podstawie wyboru, mianowania lub powołania składa pisemne ślubowanie następującej treści:

„Ślubuję uroczyście, że na zajmowanym stanowisku będę służyć państwu i społeczności lokalnej, przestrzegać porządku prawnego i wykonywać sumiennie powierzone mi zadania.”

Art. 6.⁷⁾

Małżonkowie oraz osoby pozostające ze sobą w stosunku pokrewieństwa do drugiego stopnia lub stosunku powinowactwa pierwszego stopnia i przysposobienia, opieki lub kurateli - nie mogą być zatrudnieni u pracodawców samorządowych, jeżeli powstałby między tymi osobami stosunek bezpośredniej podległości służbowej.

Art. 7.⁷⁾

Do mianowanych pracowników samorządowych stosuje się odpowiednio przepis art. 10 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953, Nr 98, poz. 1071, Nr 123 poz. 1353 i Nr 128, poz. 1403), zwanej dalej „ustawą o pracownikach urzędów państwowych”.

Art. 8.

W razie tymczasowego aresztowania pracownika samorządowego mianowanego, stosuje się odpowiednio przepis art. 11 ustawy o pracownikach urzędów państwowych.

Art. 9.

1. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) może zawiesić w pełnieniu obowiązków pracowniczych na czas nieprzekraczający trzech miesięcy pracownika samorządowego mianowanego, jeżeli zostało wszczęte przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne.
2. W okresie zawieszenia pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia i innych świadczeń przysługujących na podstawie stosunku pracy.

⁶⁾ Dodany przez art. 11 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 1 jako pierwsza.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 11 pkt 4 ustawy wymienionej w przypisie 1 jako pierwsza.

Art. 10.

1. Rozwiązanie stosunku pracy z pracownikiem samorządowym mianowanym może nastąpić w drodze wypowiedzenia w razie:
 - 1) ujemnej oceny kwalifikacyjnej, wydanej zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 17, i potwierdzonej ponowną ujemną oceną, która nie może być dokonana wcześniej niż po upływie trzech miesięcy,
 - 2)⁸⁾ likwidacji lub reorganizacji urzędu gminy lub innych jednostek, o których mowa w art. 1 pkt 3, oraz biur (ich odpowiedników), o których mowa w art. 1 pkt 4, połączonej ze zmniejszeniem stanu zatrudnienia,
 - 3) niezawinionej utraty uprawnień do wykonywania pracy na zajmowanym stanowisku,
 - 4) trwałej utraty zdolności fizycznej lub psychicznej do pracy na zajmowanym stanowisku, stwierdzonej orzeczeniem *komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia*⁹⁾, jeżeli nie ma możliwości zatrudnienia pracownika na innym stanowisku, odpowiednim do jego stanu zdrowia i kwalifikacji zawodowych, albo pracownik odmawia podjęcia takiej pracy,
 - 5)¹⁰⁾ nabycia prawa do renty lub emerytury.
2. W przypadku określonym w ust. 1 pkt 3 kierownik urzędu gminy (jednostki, o której mowa w art. 1) powinien zaproponować pracownikowi samorządowemu mianowanemu podjęcie pracy na innym stanowisku odpowiadającym posiadanym kwalifikacjom, jeżeli takim stanowiskiem dysponuje.
3. W przypadku ustania zatrudnienia z przyczyny, o której mowa w ust. 1 pkt 2, pracownikowi samorządowemu mianowanemu przysługuje wynagrodzenie obliczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy za czas pozostawania bez pracy, przez okres nie dłuższy niż sześć miesięcy.
4. Okres wypowiedzenia stosunku pracy pracownikowi samorządowemu mianowanemu wynosi trzy miesiące i kończy się ostatniego dnia miesiąca.
5. Do rozwiązania stosunku pracy z pracownikiem samorządowym mianowanym w razie reorganizacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2, oraz w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 3 i 4 stosuje się przepis art. 38 Kodeksu pracy.

Art. 11.

Pracownik samorządowy mianowany może rozwiązać stosunek pracy z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia.

⁸⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 11 pkt 5 ustawy wymienionej w przypisie 1 jako pierwsza.

⁹⁾ Obecnie: lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, stosownie do art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 28 czerwca 1996 r. o zmianie niektórych ustaw o zaopatrzeniu emerytalnym i o ubezpieczeniu społecznym (Dz.U. Nr 100, poz. 461), która weszła w życie z dniem 1 września 1997 r.

¹⁰⁾ Z dniem 13 grudnia 2000 r. art. 10 ust. 1 pkt 5 w zakresie, w jakim stwarza podstawę do rozwiązania stosunku pracy w drodze wypowiedzenia z mianowanym pracownikiem samorządowym – kobietą, w razie nabycia przez nią prawa do emerytury, wcześniej niż z mianowanym pracownikiem samorządowym – mężczyzną, został uznany za niezgodny z art. 32 i 33 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2000 r., sygn. akt K. 35/99 (Dz.U. Nr 109, poz. 1165).

Art. 12.¹¹⁾

W okresie wypowiedzenia pracownik samorządowy może być zwolniony z pełnienia obowiązków z zachowaniem prawa do wynagrodzenia.

Art. 13.

Stosunek pracy z pracownikiem samorządowym mianowanym może ulec rozwiązaniu w drodze porozumienia stron.

Art. 14.

1. Właściwy organ lub osoba niezwłocznie rozwiązuje bez wypowiedzenia stosunek pracy z pracownikiem samorządowym mianowanym w razie:
 - 1) prawomocnego skazania na karę pozbawienia praw publicznych albo prawa wykonywania zawodu,
 - 2) prawomocnego ukarania karą dyscyplinarną wydalenia z pracy w urzędzie,
 - 3) zawinionej utraty uprawnień koniecznych do wykonywania pracy na zajmowanym stanowisku,
 - 4) utraty obywatelstwa polskiego.
2. Rozwiązanie stosunku pracy z pracownikiem samorządowym mianowanym może nastąpić w razie jego nieobecności w pracy z powodu choroby trwającej dłużej niż jeden rok, a także w razie usprawiedliwionej nieobecności w pracy z innych przyczyn - po upływie okresów przewidzianych w art. 53 Kodeksu pracy.
3. Stosunek pracy z pracownikiem samorządowym mianowanym wygasa w przypadkach określonych w Kodeksie pracy oraz przepisach szczególnych.

Art. 14a.¹²⁾

1. Pracownikowi samorządowemu zatrudnionemu w ramach stosunku pracy na podstawie wyboru, z którym został rozwiązany stosunek pracy w związku z upływem kadencji, przysługuje odprawa w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia obliczonego według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy.
2. Wysokość odprawy, o której mowa w ust. 1, nie może przekraczać kwoty dwudziestokrotnego miesięcznego najniższego wynagrodzenia obowiązującego w dniu rozwiązania stosunku pracy, ustalonego przez *Ministra Pracy i Polityki Socjalnej*¹³⁾ na podstawie odrębnych przepisów.
3. W przypadku gdy pracownik, o którym mowa w ust. 1, zostanie ponownie, w najbliższej kadencji, zatrudniony na podstawie stosunku pracy z wyboru w tym samym urzędzie, przepisu ust. 1 nie stosuje się.

¹¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 11 pkt 6 ustawy wymienionej w przypisie 1 jako pierwsza.

¹²⁾ Dodany przez art. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 1994 r. o zmianie ustawy o pracownikach samorządowych (Dz.U. Nr 98, poz. 471), która weszła w życie z dniem 16 września 1994 r.

¹³⁾ Obecnie: ministra właściwego do spraw pracy, stosownie do art. 4 ust. 1, art. 5 pkt 16 i art. 21 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz.U. z 1999 r. Nr 82, poz. 928, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 489, Nr 48, poz. 550, Nr 62, poz. 718, Nr 70, poz. 816, Nr 73, poz. 852, Nr 109, poz. 1158 i Nr 122, poz. 1314 i 1321 oraz z 2001 r. Nr 3, poz. 18, Nr 5, poz. 43 i 44, Nr 42, poz. 475, Nr 63, poz. 634, Nr 73, poz. 761, Nr 76, poz. 811, Nr 87, poz. 954, Nr 102, poz. 1116, Nr 113, poz. 1207, Nr 115, poz. 1229, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1371, Nr 126, poz. 1382, Nr 129, poz. 144 i Nr 130, poz. 1450), która weszła w życie z dniem 1 kwietnia 1999 r.

4. Do pracownika, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisu art. 75 Kodeksu pracy.

Rozdział 3

Obowiązki i prawa pracownika samorządowego

Art. 15.

- 1.¹⁴⁾ Do podstawowych obowiązków pracownika samorządowego należy dbałość o wykonywanie zadań publicznych oraz o środki publiczne, z uwzględnieniem interesów państwa oraz indywidualnych interesów obywateli.
2. Do obowiązków pracownika samorządowego należy w szczególności:
 - 1) przestrzeganie prawa,
 - 2) wykonywanie zadań urzędu sumiennie, sprawnie i bezstronnie,
 - 3) informowanie organów, instytucji i osób fizycznych oraz udostępnianie dokumentów znajdujących się w posiadaniu urzędu, jeżeli prawo tego nie zabrania,
 - 4) zachowanie tajemnicy państwowej i służbowej w zakresie przez prawo przewidzianym,
 - 5) zachowanie uprzejmości i życzliwości w kontaktach ze zwierzchnikami, podwładnymi, współpracownikami oraz w kontaktach z obywatelami,
 - 6) zachowanie się z godnością w miejscu pracy i poza nim.

Art. 16.

1. Do obowiązków pracownika samorządowego należy sumienne i staranne wypełnianie poleceń przełożonego.
- 2.¹⁵⁾ Jeżeli w przekonaniu pracownika samorządowego polecenie przełożonego jest niezgodne z prawem, pracownik ten powinien przedstawić mu swoje zastrzeżenia; w razie pisemnego potwierdzenia polecenia, powinien je wykonać, zawiadamiając jednocześnie przewodniczącego zarządu jednostki samorządowej o zastrzeżeniach.
3. Pracownikowi samorządowemu nie wolno wykonywać poleceń, których wykonanie według jego przekonania stanowiłoby przestępstwo lub groziłoby niepowetowanymi stratami.
4. (skreślony).¹⁶⁾

Art. 17.

1. Pracownik samorządowy mianowany podlega okresowym ocenom kwalifikacyjnym.
- 2.¹⁷⁾ Zasady dokonywania oceny określa rada gminy, lub organ związku jednostek samorządu terytorialnego, określony w statucie albo regulaminie.

¹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 11 pkt 7 ustawy wymienionej w przypisie 1 jako pierwsza.

¹⁵⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 11 pkt 8 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1 jako pierwsza.

¹⁶⁾ Przez art. 11 pkt 8 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1 jako pierwsza.

¹⁷⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 11 pkt 9 ustawy wymienionej w przypisie 1 jako pierwsza.

Art. 18.

Pracownik samorządowy nie może wykonywać zajęć, które pozostawałyby w sprzeczności z jego obowiązkami albo mogłyby wywołać podejrzenie o stronniczość lub interesowność.

Art. 19.¹⁸⁾

Pracownik samorządowy jest obowiązany na żądanie upoważnionego do czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w imieniu pracodawcy samorządowego złożyć oświadczenie o stanie majątkowym.

Art. 20.

1. Pracownikowi samorządowemu przysługuje wynagrodzenie stosowne do zajmowanego stanowiska oraz posiadanych kwalifikacji zawodowych.
- 2.¹⁹⁾ Rada Ministrów, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, określa, w drodze rozporządzenia, zasady wynagradzania i wymagania kwalifikacyjne pracowników samorządowych. Rada Ministrów przy ustalaniu zasad wynagradzania członków zarządu jednostek samorządu terytorialnego, odrębnie dla każdego stopnia zasadniczego podziału terytorialnego, uwzględnia liczbę mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego.
- 3.²⁰⁾ Maksymalne wynagrodzenie członka zarządu jednostki samorządu terytorialnego nie może przekroczyć w ciągu miesiąca, łącznie z dodatkiem za wieloletnią pracę, siedmiokrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 19, poz. 239 oraz z 2001 r. Nr 85, poz. 924 i Nr 100, poz. 1080).
- 4.²⁰⁾ Maksymalne miesięczne wynagrodzenie kierowników i zastępców kierowników jednostek budżetowych, gospodarstw pomocniczych tych jednostek oraz zakładów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego nie może przekroczyć czterokrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 19, poz. 239 oraz z 2001 r. Nr 85, poz. 924 i Nr 100, poz. 1080).
- 5.²¹⁾ Osobom wymienionym w ust. 3 nie przysługują nagrody, z wyjątkiem nagrody jubileuszowej, o której mowa w art. 21.

Art. 21.

- 1.²²⁾ Pracownikom samorządowym przysługuje dodatek za wieloletnią pracę, nagroda jubileuszowa oraz jednorazowa odprawa przy przechodzeniu na rentę *inwalidzką*²³⁾ lub

¹⁸⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 11 pkt 10 ustawy wymienionej w przypisie 1 jako pierwsza.

¹⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 19 lit. a) ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagrodzeniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz.U. Nr 26, poz. 306), który wszedł w życie z dniem 1 sierpnia 2000 r.

²⁰⁾ Dodany przez art. 19 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 19.

²¹⁾ Dodany przez art. 19 lit. b) ustawy, o której mowa w przypisie 19, i w brzmieniu ustalonym przez art. 1 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o zmianie ustawy o pracownikach samorządowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 89, poz. 971), która weszła w życie z dniem 12 września 2001 r.

²²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 18 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 1 jako druga.

emeryturę. Przepisy art. 22 ust. 1, art. 23 oraz art. 28 ust. 1 i ust. 3 ustawy o pracownikach urzędów państwowych stosuje się odpowiednio.

2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa warunki, w jakich do okresu pracy w jednostkach samorządu terytorialnego wlicza się okresy zatrudnienia w innych zakładach pracy.

Art. 22.

Do świadczeń przysługujących pracownikowi samorządowemu w związku z podróżą służbową lub przeniesieniem do pracy w innej miejscowości przepis art. 26 ustawy o pracownikach urzędów państwowych stosuje się odpowiednio.

Art. 23.²⁴⁾

1. Pracownikowi samorządowemu przysługują świadczenia emerytalne i rentowe na zasadach określonych w przepisach *o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin*²⁵⁾.
2. Pracownikowi samorządowemu mianowanemu przysługuje pełna emerytura, jeżeli mężczyzna ukończył sześćdziesiąt lat, a kobieta pięćdziesiąt pięć lat i ma wymagany okres zatrudnienia, w przypadkach określonych w przepisach:
 - 1) art. 10 ust. 1 pkt 2, jeżeli dotyczy wyłącznie reorganizacji uniemożliwiającej dalsze zatrudnienie,
 - 2) art. 10 ust. 1 pkt 3, jeżeli urząd nie dysponuje stanowiskiem, o którym mowa w art. 10 ust. 2,
 - 3) art. 10 ust. 1 pkt 4, z wyłączeniem przypadków, gdy pracownik odmówił zatrudnienia na stanowisku, o którym mowa w tym przepisie.
- 3.²⁶⁾ Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się do osób urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 r.

Art. 24.

- 1.²⁷⁾ Regulaminy pracy określają porządek wewnętrzny i rozkład czasu pracy w sposób zapewniający obywatelom załatwianie spraw w dogodnym dla nich czasie.
2. Czas pracy pracowników samorządowych nie może przekraczać 40 godzin na tydzień i ośmiu godzin na dobę.
3. Do czasu pracy pracownika samorządowego mianowanego stosuje się odpowiednio przepisy art. 29 ust. 2 i 3 oraz art. 30 ust. 2 ustawy o pracownikach urzędów państwowych.

²³⁾ Obecnie: rentę z tytułu niezdolności do pracy, stosownie do art. 10 ust. 3 ustawy, o której mowa w przypisie 9.

²⁴⁾ Utracił moc w zakresie uregulowanym ustawą z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz.U. Nr 28, poz. 153), na podstawie art. 170 pkt 14 tej ustawy, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

²⁵⁾ Obecnie: przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, stosownie do art. 192 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 162, poz. 1118), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

²⁶⁾ Dodany przez art. 155 ustawy, o której mowa w przypisie 25.

²⁷⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 11 pkt 11 ustawy wymienionej w przypisie 1 jako pierwsza.

Rozdział 4

Odpowiedzialność porządkowa i dyscyplinarna pracowników samorządowych mianowanych

Art. 25.

W sprawach odpowiedzialności porządkowej i dyscyplinarnej pracowników samorządowych, w kwestiach nieuregulowanych w niniejszej ustawie, stosuje się odpowiednio przepisy art. 34 ust. 1 i 3, art. 36 ust. 6 i art. 37 ustawy o pracownikach urzędów państwowych.

Art. 26.

1. Karę porządkową upomnienia za przewinienie mniejszej wagi wymierza bezpośredni przełożony pracownika samorządowego i zawiadamia go o tym na piśmie.
- 2.²⁸⁾ Pracownik samorządowy może w ciągu trzech dni od dnia doręczenia zawiadomienia o ukaraniu odwołać się do upoważnionego do czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w imieniu pracodawcy samorządowego, który decyduje o jego uwzględnieniu lub odrzuceniu.

Art. 27.

1. Do orzekania w sprawach dyscyplinarnych powołuje się komisje dyscyplinarne I i II instancji.
- 2.²⁹⁾ Komisja dyscyplinarna I instancji składa się z członków wybranych przez radę gminy (zgromadzenie związku) spośród pracowników samorządowych, z wyjątkiem pracowników zatrudnionych na podstawie wyboru i umowy o pracę.
- 3.²⁹⁾ Komisja dyscyplinarna II instancji składa się z członków wybranych przez radę gminy (zgromadzenie związku) spośród radnych.
- 4.²⁹⁾ Członków komisji dyscyplinarnych wybiera się na okres kadencji rady.

Art. 28.³⁰⁾

W miarę potrzeby tworzy się komisje dyscyplinarne, o których mowa w art. 27, dla pracowników kilku pracodawców samorządowych.

Art. 29.³¹⁾

Rzecznika dyscyplinarnego wyznacza przewodniczący zarządu jednostki samorządowej spośród pracowników mianowanych wymienionych w art. 27 ust. 2.

Art. 30.

Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa zasady powoływania składu komisji dyscyplinarnych i tryb postępowania przed komisjami, zasady wydawania i wykonywania ich orzeczeń oraz zasady wznowienia postępowania przed komisjami dyscyplinarnymi.

²⁸⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 11 pkt 12 ustawy wymienionej w przypisie 1 jako pierwsza.

²⁹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 11 pkt 13 ustawy wymienionej w przypisie 1 jako pierwsza.

³⁰⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 11 pkt 14 ustawy wymienionej w przypisie 1 jako pierwsza.

³¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 11 pkt 15 ustawy wymienionej w przypisie 1 jako pierwsza.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 31.

1. W kwestiach nieuregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu pracy.
2. Spory ze stosunku pracy pracowników samorządowych rozpoznają sądy pracy.

Art. 32.

Do pracowników samorządowych zatrudnionych na stanowiskach pomocniczych i obsługi, określonych w przepisach o wynagrodzeniu, o których mowa w art. 20 ust. 2, nie stosuje się przepisów art. 16 ust. 2, art. 19 i art. 24 ust. 2.

Art. 33.

1. Z dniem wejścia w życie ustawy pracownicy zatrudnieni w dotychczasowych urzędach terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego stają się pracownikami samorządowymi. Stosunki pracy z tymi pracownikami wygasają 31 grudnia 1990 r., jeżeli przed 1 października 1990 r. nie zostaną z nimi nawiązane nowe stosunki pracy na dalszy okres. Wcześniejsze rozwiązanie stosunku pracy przez zakład pracy może nastąpić za trzymiesięcznym wypowiedzeniem w trybie przewidzianym w art. 41¹ Kodeksu pracy.
- 2.³²⁾ Pracownicy zatrudnieni w dotychczasowych urzędach terenowych organów administracji państwowej, którzy zgodnie z ust. 1 zdanie pierwsze stali się pracownikami samorządowymi, zachowują uprawnienia wynikające z przepisów szczególnych do dnia nawiązania nowych stosunków pracy na dalszy okres albo do dnia wcześniejszego rozwiązania lub wygaśnięcia stosunków pracy zgodnie z ust. 1 zdanie drugie i trzecie.
- 3.³³⁾ Pracownikom samorządowym mianowanym, w przypadkach określonych w ust. 1, przysługuje wynagrodzenie przewidziane w art. 10 ust. 3 ustawy. Pozostałym pracownikom przysługują w tych przypadkach świadczenia przewidziane w art. 8 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 1990 r. Nr 4, poz. 19 i Nr 10, poz. 59).
- 4.³³⁾ Wszelkie świadczenia pieniężne powstałe z tytułu rozwiązania stosunków pracy, o których mowa w ust. 1, pokrywa Skarb Państwa za pośrednictwem urzędów wojewódzkich, z wyjątkiem świadczeń wypłacanych z Funduszu Pracy na podstawie ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 1990 r. Nr 4, poz. 19 i Nr 10, poz. 59).

³²⁾ Dodany przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 21 czerwca 1990 r. o zmianie niektórych ustaw dotyczących samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 43, poz. 253), która weszła w życie z dniem 3 lipca 1990 r. z mocą od dnia 27 maja 1990 r.

³³⁾ Oznaczenie ust. 3 i 4 wprowadzone przez art. 2 pkt 2 ustawy, o której mowa w przypisie 32.

Art. 34.³⁴⁾

Ustawa wchodzi w życie w terminie określonym ustawą – Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym.

³⁴⁾ Ustawa weszła w życie z dniem 27 maja 1990 r. na podstawie art. 1 ustawy z dnia 10 maja 1990 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz.U. Nr 32, poz. 191).